

צרת תמותת העוברים

ניברסיטת קורנל יש לצפות לאובדן של ביציות בפרות חוזרות כדי 20%-30%, ואובדן של ביציות מופרות עלול להגיע ל-50%. בעגלות נורמאליות. נמוך בהרבה שיעור ההפסד בעוברים, לעומת זה שבפרות חוזרות.

תמותת העוברים בבקר גורמת הפסדים כלכליים ניכרים לבוקרי חלב. אפשר למנוע חלק מהמקרים ע"י שימוש בפרים בעלי דרגת פוריות גבוהה. טיפול נאות בעדר והזדקקות לעזרתו של רופא באבחנת פרות פרובלימאטיות והטיפול בהן.

כאחד הסימנים הרגילים של תמותת העובר עשוי לשמש רווח-זמן ארוך יותר בין ההתייחסות יות שלאחר ההזרעה. אם ביצית מופרית מתה במקדם, בטרם הימצאות העובר ברחם עוררה את הופעת הגוף הצהוב בשחלה. הרי יש לצפות שהתאנה הבאה תופיע במועד הצפוי, כלומר — כעבור 21 יום מהתאנה הקודמת. במקרים כאלה קשה לקבוע אם היתה בכלל הפרייה, או שהביצית המופרית מתה.

אם הביצית המופרית נשארת בחיים די זמן כדי הפעלת הגוף הצהוב, אזי תידחה ההתייחסות הבאה עד לרווח-זמן של 30-40 ימים. במקרים כגון אלה יש מקום לסברה שההפרייה התקיימה, אולם קרה משהו שגרם למותו של העובר והוא נספג ע"י הפרה.

אין זה מקרה נדיר כשהריון של פרה יאושר ע"י בדיקת הרופא, ובכל זאת מופיעה התייחסות כעבור שבועות או חודשים אחדים. מה קרה אז? בדיקת הרופא עשויה לגלות אחד הממצאים דלהלן: (1) ההריון שרירי וקיים, ובכל זאת מופיעים סימנים של התייחסות; לפי הסטאטיסטיקה עשוי לקרות כדבר הזה ב-3% של כלל הפרות. (2) ייתכן שיש עובר מת ברחם, או שהפרה „פתוחה“ (לא הרה) ואין ברחם כל סימן שהוא של עובר מתפתח. במקרה אחרון, אפשרי הדבר שהפרה הפילה עובר, או שהוא נספג, או שהרופא טעה בשעת קביעת ההריון. טעויות באיבחון ההריון אפשריות, אולם הסתברות טעויות כאלה מועטה. כשהרופא אינו יכול לאשר

אחרי פגישה, בה דנו בבעיות פרייה ורבייה, החלו שני בוקרים בוויכוח: האחד טען שהמאס-טיטס עודנו הבעיה מספר 1 במשקי החלב; לעומתו טען השני שהצרות בהתעברות הפרות גורמות את ה„כאב-ראש“ החמור ביותר, כיוון שאי-סדירות בהמלטות פוגעת קשות בתנובות החלב הגבוהות.

תהא הסיבה אשר תהיה, על-כל-פנים יש לראות את ההפרעות בפרייה ורבייה כשכיחות, מסובכות למדי, ולעתים גם מביכות. ההפסדים מחמת כשלונות בפוריות אינם כה בולטים כמו אלה שנגרמים בגלל מאסטיטיס; אם כי שתי הצרות מציקות קשה לבוקרי-חלב הרי שונים הם ההפסדים בין משק אחד למשנהו.

כדי לסייע בפיענוח משהו מהמבוכה מחמת פוריות לקויה, נשוחח הפעם באחת מבין תופעות תיה והיא — ספיגת העובר.

שלושה תנאים הינם חיוניים למען הבטחת צאתו לאויר העולם של כל וולד:

1. דרושה מציאותו של תא-זרע חי במועד הנכון;
2. צריך שתמצא ביצית חיה, שתופרה ע"י אחד מתאי-הזרע;

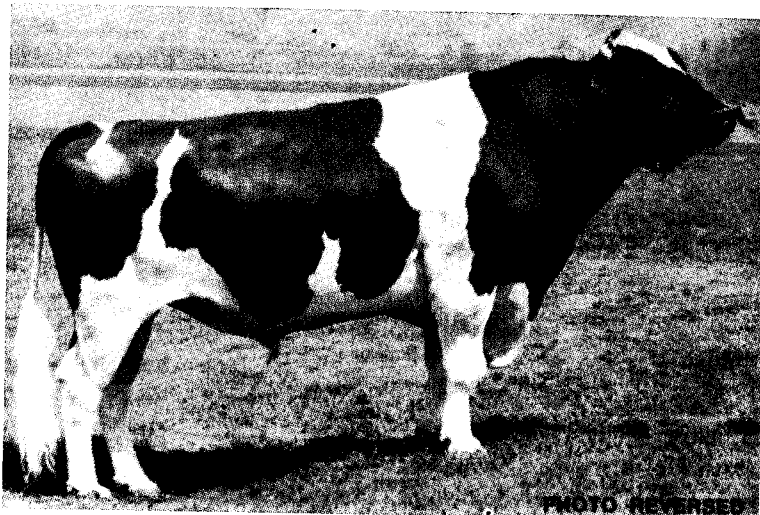
3. הרחם — צריך להיות בשלב התפתחות, היוצר סביבה מתאימה להתפתחות הביצית המופרת.

כשיש הפרעה (מעצור) ברציפות האירועים האלה — ההפרייה לא תקום כלל, או שהביצית תמות, או שהעובר הרך לא יוכל להתפתח ולהתקיים.

גורמים שונים עלולים להביא למותו המוקדם של העובר. מחלות כגון וויבריוסיס וטריכומוס ניאסיס פוגעים קשה בפריה-וברביה נורמאלית וגורמים למותו של העובר המתפתח. אולם גם ללא נגיעות במחלות אלה ייתכן מות הביצית או מות העובר. ביציות ותאי-זרע פגומים מבחינה גאנאטית, או בלתי נורמאליים מטבעם — כן גם חוסר-איזון הורמונאלי, חסר תזונתי, תעלת-לידה בלתי נורמאלית וכדומה — כל אלה עלולים למנוע לידתו של הוולד. לפי ד"ר רוברטס מאר

אולם כשהבדיקה מבוצעת בזהירות — אין לחשוש מאובדן העובר. בבדיקות זהירות ומדוקדקות יש באפשרותו של הרופא להזהיר על סכנת מקרי מוות בעובר רים והוא גם מדריך אותך כיצד לנהוג כדי שתצליח בהזרעת פרתך מחדש. ד"ר א. וואלפר

באופן מוחלט את היות הפרה הרת, הרי הוא אומר: „מוטב שאבדוק אותה שנית כעבור חודש“. מתעוררת לעתים השאלה אם אין עצם הבדיקה להיריון גוררת אחריה הפלה. מחקרים מסויימים וניסויים באנגליה ובארצות הברית הוכיחו שייתכנו פגיעות בעובר. כשהבדיקות להריון נעשית מוקדם מדי (28—35 ימים לאחר ההזרעה)

מיבחן הפר האריסטוקראטי „איכנהו“ מ־ABS.

1. לפי בנות הזמן:

16 בנות הניבו בממוצע: 7542 ק"ג חלב, 3.90% שומן
כל בנות הזמן הניבו בממוצע: 6705 ק"ג חלב, 3.90% שומן

2. לפי השוואת בנות-אמהות:

11 בנות הויבו בממוצע 7790 ק"ג חלב, 3.94% שומן
11 האמהות הניבו בממוצע 6385 ק"ג חלב, 4.24% שומן

★

▲ יש הנוטים לדחות את הזרעת הפרה, תוך כוונה לקבל תנובה גבוהה יותר לתקופת-חליבה. אמנם נכון הדבר שבדרך זו אפשר להגדיל את תנובת התחלובה ב-10% ואף ביותר מזה, אבל חוקרי צפון-קארולינה (ארצות הברית) טוענים שהרווח מתוספת חלב זו לא יספיק כדי לפצות את הנזק מחמת האיחור בפתיחת התחלובה הבאה. חוקרים אלה מצאו שדחיית ההתעברות עלולה לגרום להפסד של 56½ סנט לכל יום שמעבר תקופה בת 85 יום מתאריך ההמלטה. ההפסד הוא בגלל פחיתת התנובה בחישוב שנתי וצימצום ריבוי השגר בעדר.

★

▲ פארמר ואשתו ביקרו בעיר גדולה ונכנסו למסעדה לשעת הצהריים. פניו של האיכר החווירו כשהוא ראה את המחירים למנות-הבשר השונות. סוף-סוף הזמין שתי מנות של קציצות („האמבורגר“). עם גמר הארוחה הוגש לו החשבון — 2.25 דולר למנה אחת. העיר האיכר למלצר: „אם מחיריכם הוגנים, הרי מחירו של השור שבמשקי הוא 50 אלף דולר...“